

Dato: 10. august 2021

Verner Sand Kirk
/ Michel Klos

Foringelser af dimittendsats i 2017 sænkede ikke dimittendledigheden

Venstre har foreslået at finansiere nye klimatiltag ved at nedsætte dagpengesatsen betydeligt for nyuddannede. Et af argumenterne for at forringe dimittendsatsen er, at det ifølge Venstre vil få flere nyuddannede hurtigere i arbejde. Det skal både øge arbejdsudbuddet og derigennem give flere penge i statskassen – udover de penge, der bliver sparet ved lavere satser. Danske A-kasser gennemgår i dette notat, hvorfor argumentet og dermed Venstres beregninger ikke holder

Partiet Venstre kom den 11. august 2021 med et forslag om at nedsætte dagpengesatsen til nyuddannede fra 15.844 kr. om måneden til 11.600 kr. for en forsørger, imens en ikke-forsørger fremover skal modtage 9.550 kr. i stedet for 13.815 kr. Foringelserne af dagpengene skal øremærkes til klimaet gennem et 'permanent grønt råderum'. Derudover argumenterer Venstre med at lavere dagpenge vil øge arbejdsudbuddet. Det vil sige, at partiet tror på, at nyuddannede vil komme hurtigere i arbejde, hvis dimittendsatsen fra a-kassen bliver forringet.

Danske A-kasser har undersøgt om Venstres argument holder ved at analysere udviklingen i ledigheden efter dimittendsatsen blev beskåret sidst. Nemlig i forbindelse med dagpengereformen fra 2017.

Notatet viser, at:

- Fra januar 2017 blev dagpengesatsen for dimittender forringet med op til 13 pct. for dimittender
- Dertil kommer forringelser af satsen på 4,6 pct. i afdæmpet regulering og satsregulering i perioden 2017-2021
- Disse forringelser af dimittendsatsen kan ses som et fuldskalaforsøg på at reducere ledigheden for dimittender
- Men når man ser på den efterfølgende udvikling i dimittendledigheden fra 2017, er der absolut intet, der tyder på, at det har haft nogen positiv effekt på ledigheden.

Figur 1 viser udviklingen for dimittendledigheden på AC-området. Både som andel (orange kurve på højre akse) og som antal (blå kurve på venstre akse).

Derudover er der også lagt nogle røde dots ind, som markerer begivenheder, der kan have haft indflydelse på udviklingen i ledigheden.

Fra venstre er der en dot ved sommeren 2008, hvor finanskrisen begynder at slå igennem i Danmark. I august 2009 bliver det muligt at optage studerende som kontingentfritagede. I maj 2011 afskaffes feriedagpenge for dimittender, mens dagpengeperioden nedsættes for alle og dermed også dimittender i januar 2013.

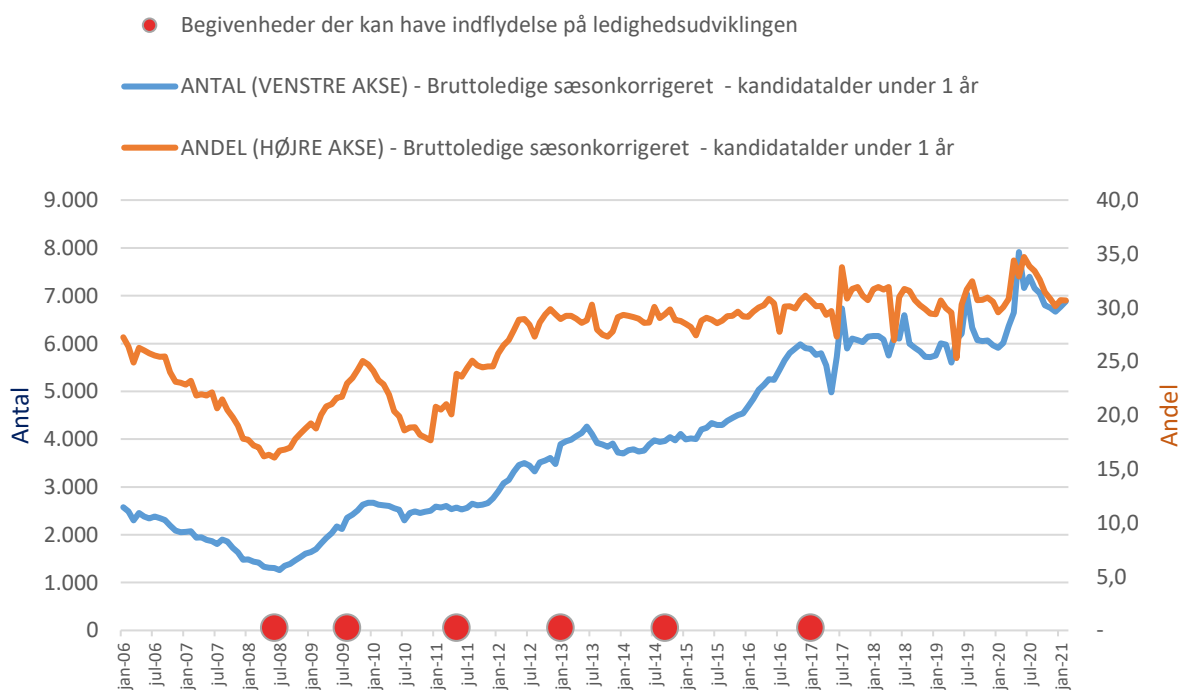
Dotten ved sommeren 2014 markerer påbegyndelsen af fremdriftsreformen. Og endelig viser den sidste dot, hvornår dimittendsatsen sættes ned. Og det sker i januar 2017. Tidligere kunne man få op til 82 pct. af den højeste dagpengesats i dimittend-dagpenge. Men fra januar 2017 nedsættes satsen til 71,5 pct. for ikke-forsørgere. En nedsættelse på 13 pct. Forsørgere med børn under 18 år kan dog stadig få de 82 pct. Derudover er der sket en mindre regulering af dimittendsatsen på 4,6 pct i forhold til lønudviklingen i perioden 2017 til 2021 (afdæmpet regulering og satsregulering).

Det fremgår af figuren, at ledigheden både i antal og i procent påbegynder en stigning lige efter finanskrisens indtræden i 2008. Men ledighedsprocenten tager umiddelbart et dyk igen i sommeren 2010 for derefter at stige igen. Den samme udvikling ses ikke for antallet af ledige. Og årsagen er (iflg. AC), at der i den periode er mange, der melder sig ind i a-kassen. Og dermed bliver nævneren pludselig væsentlig højere i udregningen af ledighedsprocenten.

Ud fra klassisk økonomisk teori kunne man foranlediges til at antage, at nedsættelsen af dimittendsatsen i 2017 ville reducere ledigheden. Der er dog ikke noget i disse tal, der tyder på det.

Den øgede fluktuation i tallene i de senere år skal formodentligt tilskrives fremdriftsreformen. Men ellers er der ikke meget, der ændrer sig ud over en stigning i ledigheden under coronakrisens indtræden i 2020.

Figur 1: Udvikling i dimittendledigheden for AC-området

Kilde: AC